

چایلد فیپرست

رې نیشاندەرەك ئا
داخوازیکرنا مانې ل هەریمما
ویلز ژبو زاروکیڼ په نابهرین
بې مالبات و یڼ پیټقي

Child first - A Guide to Applying to Stay in Wales for
Unaccompanied Asylum Seeking Children

ئاگهه ده رباره ی داخوازکړنا په نابهریڼ و مانې
ل هەریمما ویلز ژبو که سین کو ته مه نې وان ژ ۱۸
سالیڼ بچو کترن و که سه کین به نې و بې مالباتن

Information about claiming asylum and staying in
Wales without your family if you're under 18

ئەفە یێك ژ
سې رې نیشاندەریت
هاتینه چیکرن ژبو
ئالیکاریا وه. پیویسته
هون هەر سې رې
نیشاندەرا بخوینن.

This is one
of three guides
designed to help you.
You should read all
three of them.

**Canolfan
Gyfreithiol
y Plant**
**Children's
Legal
Centre**

هەرېما وېلز به شه که ژ وهلاتی بهريتانيا. مافی مانا ته ل هەرېما وېلز لگوري ياسايين کۆچبهري ل وهلاتی بهريتانيا دبه.

Wales is part of the UK. Your right to stay in Wales depends on the UK's immigration rules.

ماڤين من دناڤا پرۆسه يين کۆچبهري و نرځاندنا ته مه ني دا

گهر تۆ ژ ۱۸ سالیين بچوکتر ي، تۆ «وهک زاروک» تتي بهرچاڤکرن و لگوري په يمانا نه ته وین يه کبويي نا ماڤين زاروکا (UNCRC). ئەف واته:

- ◀ ئەو بريارين تينه دان ژ ئاليي مهزنا فه پيوسته «ژبوي بهرژه وهنديا ته بن»
- ◀ پيوسته پيشنيارين ته بهين بيستن و بهرچاڤکرن دهمي بريار تين دان
- ◀ پيوسته ريز ل زمان و چاند و ئولي ته بهين گرتن
- ◀ پيوسته تۆ ژ زياني بهينه پاراستن
- ◀ نايبت تو بهينه بن چاڤکرن

گهر کاربه دهستين کۆچبهري يان دهسته لاتداريا ههريمي کو تني ناسکرن وه کو جقات هه ستر کو تۆ پر ژ ژين ۱۷ سالیين مهزن تري، وي چاخي «نرځاندنا ته مه ني» وني ژنه را تني نه نجامدان.

بريارا کو «د باشتري بهرژه وهنديا ته دا» ئەو برياره ژ ئاليي که سين مهزن فه تني دان کو تهف پهوشين تيکه ليدار تين بهرچاڤکرن، ديسا نيپرينين ته ژي تين بهرچاڤکرن. بهلکي ئەو برياره هه ردهم د خواستا ته دا نه به.

My rights through the Immigration and Age Assessment processes

If you are under 18, you are treated 'as a child', and in accordance with the United Nations Convention on the Rights of the Child (UNCRC). This means:

- ▶ Decisions taken by adults about you should always be made in your best interests
- ▶ Your views should be listened to and taken into account when decisions are made
- ▶ Your language, culture and religion should be respected
- ▶ You should be kept safe from harm
- ▶ You shouldn't be detained

If **immigration officials** or the **local authority**, also known as the **council**, think you look a lot older than 17, you may have to have an 'age assessment'.

A decision that is 'in your best interests' is a decision taken by adults which takes into account all the relevant circumstances, including your views. It may not always be the decision you want.

داخوازكرنا مافى مانى ل وهلاتى بهريتانيا

تۆ دكاري داخوازا پهنا بهريى ل وهلاتى بهريتانيا بكه ي گهر تۆ ژوهلاتى خۆ دهرچوي ژبه ر ژبه ر څه وټ ته هاتپه كرن يان ژبه ر نه گه را نه حقيى بهرام بهر وهك هه فيا ته، ټولن ته و نه هوا ته و تايه تيا گريدياي ب گروپه كا جفاكي فه يان ژبه ر تيكه ليا ته ته ف هزره كا سياسي (يان تۆ دترسي كۆ نه دادپه روه ري بهرام بهر ته بهي ته كرن ژبه ر يىك ژوان نه گه را)

دقن تۆ داخوازا خۆ ئا پهنا بهريى بزوترين وهخت تۆماركه ي ئيكسه ر يشي هاتنا ته بۆ نا فا بهريتانيا. دبه كۆ پيوست بيت ژفانه كن ته ف ده رگه من فيزى و كۆچه ريا بهريتانيا (UKVI) را چيكه ي، كۆ نه ف كاره لجه م خزمه تكاريا كۆچه ريا بهريتانيا تى نه نجام دان - كاركه رى ته ئن جفاكي دكاره بقى يه كن را ئاليكاريا ته بكه ت.

تۆ دى پيوستي ب شيوه دارى ياسايي بي ژبۆ ئاليكاريا كرن داخوازا ته ئا پهنا بهريى. دهسته له تداريا هه ريى ئا ته (نه و رځستنا كۆ چافديرا ته دكه ل جه ي تۆ لى دژي ل هه ريما ويلز) پيوسته شيوه دارى ياسايي ژته را په يداكه ت.

پيوسته وه رگيره كى زمان ژته ر به ي ده ستني شان كرن، نه گه ر ته پيوستي پى هه به ژبۆ جفينا چافيكه فتنى كۆ هو ن ژه ه ف دوو فيمكه ن ده منى هه فپه يقين تى نه نجام دان.

گه ر داخوازا ته ئا پهنا بهريى سه ركه فتي به، وى مافى پهنا بهريا سياسي ژته ر بى دان و تۆ دكاري ل بريتانيا ميني. پشتي ۵ سالا پى داچو ن وى به ي كرن لسه ر مافى پهنا بهريا ته. ل وى چاخي تۆ دكاري داخوازا مافى مانا بهرده وام ل بريتانيا بكه ي

گه ر داخوازا ته ئا پهنا بهريى سه رنه كه ت، دبه مافى پهنا بهريا «پاراستنا مروفي» ژته ر بى دان. تۆ دكاري ل بريتانيا ميني بۆ ده منى ۵ سالا. دوپرا تۆ دكاري داخوازا مافى مانا بهرده وام ل بريتانيا بكه ي.

گه ر مافى پهنا بهريا سياسي يان ئا پاراستنا مروفي ژته ر نه ها دان وگه ر ته مافى پهنا بهريا ۶.۵ ژي ژته ر نه دا، مافى (پهنا بهريا) مانا زاپوكين پهنا بهرين بى سه ميان (UASC) وى ژته ر وه دان. وي چاخي تۆ دكاري ل هه ريما ويلز يان هه ريمن دن ئى بريتانيا ميني بۆ ده منى ۳۰ مه ها ئانكو هه تا ته مه نى ته دبه ۱۷.۵ سال. دوپرا تۆ دكاري داخوازا دريژكرنا مافى مانا خۆ بكه ي، نه گه ر ته هينا خواست هه به تۆ ل بريتانيا ميني.

د ن په وشا دا گه ر تۆ ژ وهلاتى دن ئى نه وروپي هاتپه بهريتانيا ل گور مادا ۶.۵ ئا ياسا كۆچه ريي و مافى پهنا بهريى ژته ر نه هاتبه داين، دبه مافى مانى ئا مادى ۶.۵ ژته ر بى دان، كۆ واته تۆ دكاري بۆ ده منى ۵ سالا ل بريتانيا ميني، و دكاري ئاليكاريا ئابوري ژ حكومه تا بهريتانيا بگري و ديسا دكاري خزمه تين گشتي د وي ده منى دا بگري. پشتي ۵ سالا تۆ دكاري داخوازا مافى نيسته جي ئا دريژ ده م ل بريتانيا بكه ي.

گه ر تۆ رازي نه ي ته ف بريارا تى دان ژبۆ داخوازا ته، تۆ دكاري دژي بريارى دهركه في. تۆ دكاري ئاليكاي ياسايي په يداكه ي ژبۆ خه رجيا شيوه رداريا ياسايي ئا ژته را پيوست ژبۆي په وشا كۆچه ريا ته بده ن.

Applying to stay in the UK

You can **claim asylum** in the UK if you've left your own country because you were treated unfairly or cruelly for a reason including your race, your religion, your nationality, belonging to a particular social group or holding a political opinion (or you're scared that you will be treated unfairly or cruelly for one of these reasons). 'A particular social group' could include child soldiers or trafficked children.

- ▶ You need to make your **asylum claim** as soon as possible after you arrive in the UK. You may need to make an appointment with United Kingdom Visas and Immigration (UKVI), the UK's immigration service, to do this – your social worker can help you with this.
- ▶ You will need legal advice to help with your claim. Your **local authority** (the organisation which will be looking after you where you live in Wales) should make sure you receive this.
- ▶ A translator or interpreter should be available, if you need one, for any interviews you have to attend so you can understand what's happening and make sure you are understood.
- ▶ If your asylum claim is successful, you will be given **refugee** status and can stay in the UK. After 5 years, this is reviewed. You can apply for indefinite leave to remain in the UK at this point.
- ▶ If your claim for asylum is unsuccessful you may be given '**humanitarian protection**'. You can usually stay in the UK for up to **5 years**. You can then apply for **indefinite leave to remain** in the UK.
- ▶ In some circumstances, if you came to the UK from somewhere else in the EU under s.67 of the Immigration Act and you are not granted asylum, you may get **s.67 leave** which means you will be able to stay in the UK for 5 years, receive financial support from the UK Government and access public services during that time. After 5 years you will be able to apply for Indefinite Leave to Remain in the UK but there is no guarantee you will receive this.
- ▶ If you aren't given asylum or humanitarian protection, and are not entitled to s.67 leave, you will get **Unaccompanied Asylum Seeker (UASC) leave to remain**. You can usually stay in Wales/the UK for **30 months** or until you are **17.5**. You can apply to extend this, if you'd like to stay longer in the UK.

If you don't agree with the decision that is made about your application you can appeal. You will be able to get Legal Aid to pay for any legal advice you need about your immigration status.

گەر ئەز نكارم ل بریتانیا مینم

دیه پروسا داخوژکرنا پەنابەرێ چەند دەمەکی بکشینە، و دیه دەستۆر ژ تەر نەهێ دان کۆ بکاري ل بریتانیا مینم. ئەگەر ئەف چەند چێ بو، دێ ئامادەکاری هێن بەرھەفکرن ژبو زفراندا تە ئا ب سەلامەت بو وەلاتێ تە.

داخوژکرن بو درێژکرن مافی مانا تە

ئەگەر تۆ بخوژي داخوژیا مافی مانا بەردەوام ل بریتانیا بکەي، یان تۆ بخوژي مافی پەنابەریا خو ئا دەمکی (UASC) درێژکەي، پێویستە داخوژناما خو بشینی بەری مافی مانا تە ئا نۆھا ب داوی بهیت.

مالباتا من

❖ دیسا گەر مافی پەنابەریا سیاسی ژتەر هاتە دان ل بریتانیا، تۆ نکاري داخوژیا تەف لێهەفبونا تەف خوۆشک و برا و دیوبافی خو بکەي کۆ بکارن بهین بو بریتانیا. گەر تۆ هاتیە هەرێما ویلز ل دەما دیوبافی تە ل وەلاتەکی دنێ ئەورپا بن، دەستەهلاتدار وی بریاری بدەن کۆ ژبو بەرژەوهندیا تە ئا باش تەف مالباتا تە تەف لێهەف بکەن ل وەلاتێ ئەو دژین.

❖ گەر تۆ هاتیە بریتانیا ژبو بگەهیە ئەندامیت مالباتا خو، دیسا پێویستە چارەسەریا ستاتویا پەنابەریا خو بکەي.

نرخاندنا تەمەنی

گەر دەستەهلاتا (حکۆمەتی) گۆمان هەبو ژبو تەمەنی تە کۆ هەزدکەن تۆ پ ب تەمەن تری (یان پ بچۆکتر ی) ژ تەمەنی کۆ تۆ دبێژي، وی چاخی بەلکي نرخاندنا تەمەنی ژتەر بهی ئەنجام دان.

پ پرس وی ژتە بین کرن – دیه هەن ژوان پرسی تاییەت و کەسی بن و ئالۆگاریا پ لایەنا دێ هیتە قالکرن ژبو نرخاندنا تەمەنی تە. تۆ دکاري کەسەکی مەزن کۆ باوەریا تە پێ هەبە ئامادەي جفینا تاییەت ژبو نرخاندنا تەمەنی تە بکەي حەتا مافین تە بهینە بەرچاڤکرن. دیسا وی داخوژ ژتەر بی کرن ئەگەر بەلگەنامی تە هەبن کۆ دۆپاتا تەمەنی تە بکەن.

پێویستە سەرەدەریا گۆنجاو وەک زارۆکەک تەف تە بی کرن حەتا بریار ل سەر تەمەنی تە بی دان.

❖ گەر بریار هاتە دان کۆ تەمەنی تە ۱۸ سالیی بچۆکترە، وی بەردەوام سەرەدەری وەکۆ زارۆک تەف تە هیتە کرن

❖ گەر بریار هاتە دان کۆ تەمەنی تە ۱۸ سالیی مەزنترە، وی سەرەدەریا مەزنا تەف تە بی کرن.

If I can't stay in the UK

The process of applying for asylum can take a long time and it might be decided that you cannot stay in the UK. The UK Government has to consider its own rules about returning people to countries that it judges to be unsafe. Your lawyer will advise you. If you do have to return home, travel arrangements will be made by the UK Government.

Applying to stay for longer

If you want to apply for **indefinite leave to remain** in the UK, OR want to extend your leave to remain in the UK, you must make your application **before** your existing leave runs out.

My family

- If you have been granted refugee status and can stay in the UK, there are very limited situations where you can apply for parents and siblings to join you, but it is very unlikely that they will be able to. Your lawyer will advise you. If you've come to Wales but your parents are in another EU country, the authorities may decide that it is in your best interests for you to be reunited with your family in that other country.
- If you have come to the UK to join family members here, you will still need to sort out your immigration status. Your lawyer will advise you.

Age assessment

If the authorities think you look older (or younger) than the age you say you are, you may have to have an age assessment.

You will be asked lots of questions – some may be quite personal and will cover lots of things to try and establish your age. You can have an adult that you trust with you through this process to make sure your rights are respected. You'll be asked if you have any documents with you that confirm who you are and your age.

You should be treated as a child until the decision is made about your age.

- If the decision is that you are under 18, you will continue to be treated as a child
- If the decision is that you are 18 or older, you will be treated as an adult and a different asylum system applies.

رېځستين کۆ دکارن ئالیکاریا ته بکهن:

کارکهري ته ئی کاروبارین جفاکي و چافدیري ته
(نه گهر ته يئک ههبيت)

جفاتا په نابهره نا وئلر
welshrefugeecouncil.org.uk

کۆ همارا تېلهفون وان
۸۰۰ ۲۰۴۸۹ ۰۲۹

TGP Cymru
www.trogynnal.org.uk
6974 2039 029

تیمه پشتهفانیا جوانین تهف نه ته وهیي
(EYST)
eyst.org.uk

کۆ همارا تېلهفون وان
۱/۴۶۶۹۸۰ ۰۱۷۹۲

خزمه تگه ها پاريزه ریا جوانین نیشتمانی
www.nyas.net/services/our-services-in-wales

کۆ همارا تېلهفون وان
۱۰۰۱ ۸۰۸ ۰۸۰۸

سانکتوریا باژاری کاریف
cardiff.cityofsanctuary.org
کۆ همارا تېلهفون وان
۲۴۷۸ ۲۰۴۸ ۰۲۹

سانکتوریا باژیری سوانزی
swansea.cityofsanctuary.org
کۆ همارا تېلهفون وان
۱۷۲۸۹۵ ۰۷۴۹۶

کۆمیسوونا زاروکین وئلر
www.childcomwales.org.uk
کۆ همارا تېلهفون وان
۱۰۰۰ ۸۰۱ ۰۸۰۸

دادپه روه ریا په نابهره
asylumjustice.org.uk
کۆ همارا تېلهفون وان
۹۴۲۱ ۲۰۴۹ ۰۲۹

باوهر بکه کۆ پۆلیسی هه ریم وئلری ژبو ئالیکاریا ته نامادهیه. هیفیدکهین نه ترسه گهر ته
خواست تیکه لینی تهف وان بکهی. گهر ته پئویستی ب پۆلیس هه به د ده مه کتی بله زدا،
ژکه ره ما خو تېلهفون هاره ۹۹۹ بکه، تۆ دیسا دکاري تېلهفون هاره ۱۰۱ بکهی، تۆ دکاري
تېلهفون هاره ۱۰۱ بکهی گهر ته خواست تهف پۆلیسی به یقی.

Organisations that can help you:

Your social worker and your foster carer
(if you have one)

Welsh Refugee Council
welshrefugeecouncil.org.uk
029 20489 800

TGP Cymru
www.trogynnal.org.uk
029 2039 6974

National Youth Advocacy Service
www.nyas.net/services/our-services-in-wales
0808 808 1001

Ethnic Youth Support Team (EYST)
eyst.org.uk
01792 466980/1

Cardiff City of Sanctuary
cardiff.cityofsanctuary.org
029 2048 2478

Swansea City of Sanctuary
swansea.cityofsanctuary.org
07496 172895

Children's Commissioner for Wales
www.childcomwales.org.uk
0808 801 1000

Asylum Justice
asylumjustice.org.uk
029 2049 9421

Remember that the police in Wales are here to help you. Don't be afraid to contact them. If it is an emergency, call 999. Otherwise, you can call 101 to speak to the police.

لايهريڻ دن ڪو دناف ڦان ريڙا هه نه

چايلڊ فيرسٽ (Child First) - ڀڄي نيشاندهرهڪ ڙبو هه بونا چاڌريڙيا
زاروڪين پهنا بهريڻ بي مالبات و بين پيٽقي

چايلڊ فيرسٽ (Child First) - ڀڄي نيشاندهرهڪ ڙبو داخا زڪرنا ماناي ل
ههريما ويلز ڙبو زاروڪين پهنا بهريڻ بي مالبات و بين پيٽقي

ڙبو ناگههين پتر دور مافين زاروڪا و ياساين ڪو ڪارتيڪرن لسهر زاروڪا ل ههريما
ويلزي تيڪرن، نهو ناگههيه ل سهر مالپهري ناهندا ياساين نا زاروڪان ل ههريما ويلز
تين پهيداڪرن www.childrenslegalcentre.wales

Other guides in this series:

- **Child First** – A Guide to Rights and Entitlements for Unaccompanied Asylum Seeking Children
- **Child First** – A Guide to Being Looked After for Unaccompanied Asylum Seeking Children

Find out more about children's rights and the law as it affects children in Wales on the Children's Legal Centre Wales Website
www.childrenslegalcentre.wales

Swansea University
Prifysgol Abertawe

Hillary Rodham Clinton
School of Law | Ysgol y Gyfraith

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

childrenslegalcentre@swansea.ac.uk

01792 295399

@ChildLegalWales